

Ἐπιτόμιον κείριον Ζενοφ. Σιδερίδης 200

ροδέ
ΛΟΓΟΣ

Περὶ Ολίχῃς Εκπαι-
δεύσεως τοῦ Ἐθνους.

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ.
Ἡ ΑΜΑΛΘΙΑ

Τῆς κατὰ τὸ Νεοχώριον τοῦ
Βαλκανικοῦ Βοσπόρου.

3708

1834

1502
34

5704

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

ΛΟΓΟΣ

Εκφωνηθεῖς εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς ἐν
Νεοχωρίῳ ἀλληλοδιδασκατικῆς σχολῆς.

Περὶ ὕλικῆς ἐκπαιδεύσεως τοῦ Ἐθνίου.

Πολλὰ παράξενοι ἴσως ἤθελαν φανῆ οἱ γάμοι τῶν Μολούκων, Ιαπόνων, καὶ Ἰνδῶν, εἰς τὸν ὅς, τις δὲν γνωρίζει, οὔτε τοὺς νόμους, οὔτε τὴν θρησκείαν, οὔτε τὰς τοπικὰς συνηθείας τῶν ἔθνῶν τούτων, καὶ βέβαια, ποῖος δὲν ἤθελε παραξενευθῆ βλέπων ὅλους μὲν τοὺς πρεφυρισκομένους εἰς τοὺς γάμους τούτους, χαίροντας, εὐθυμουῦντας, καὶ χορεύοντας, μόνους δὲ τοὺς γονεῖς τῆς νύμφης κατηρεῖς σκυθρωπάζοντας, λυπούμενους, καὶ κλαίοντας, καὶ μολονότι τὸ πρῶγμα ἀπολύτως θεωρούμενον εἰς τὸν καθένα φαίνεται ἀλλόκοτον, ἀφοῦ ὁ μὲν ἤθελε μάθη τις τὴν αἰτίαν κλαθμοῦ των δὲν ἤθελεν ἴσως παραξενεύεται πλέον, νόμος θρησκευτικὸς διορίζει, νὰ καίωνται αἱ γυναῖ

κες ζωνταναι, ὁμοῦ μὲ τὸν ἀποθανόντα ἀνδρά-
 των· ὅθεν καὶ οἱ γονεῖς τῆς νύμφης νομίζοντες
 τὸν γάμον ὡς ἀρραβῶνα τραγικοῦ τῆς θυγα-
 τρός των θανάτου, σκυθρωπάσουσι λυποῦν-
 ται καὶ κλαίουσι. Τοιοῦτόν τι παράξενον ἀ-
 κολουθεῖ καὶ εἰς ἐμέ σήμερον, ἐντιμὸν μου
 ἀκροατήριον, διότι μεταξύ τῆς κοινῆς ταύτης
 χαρᾶς, ἥτις εἰς ὅλων τὰ πρόσωπα φαίνεται
 ἐξωγραφισμένη, κατῆφεια καὶ λύπη κυριεύει
 μόνον τὴν ἰδική μου ψυχὴν· Χαίρουσιν οἱ ἐν-
 τιμότατοι ἔφοροι, διότι φροντίζοντες διὰ τὴν
 ἡδικὴν μεταρρύθμισιν καὶ σπουδὴν τούτων
 τῶν ἡδικῶν υἱῶν τους, ἐλπίζουσι τὴν μετὰ ταῦ-
 τα εὐγνωμοσύνην αὐτῶν, καὶ τὴν ἀθανασία· κα-
 τοῦ ὀνόματος των εἰς τὸν Ἱερόν τῆς Ἰσραήλ κα-
 θρέπτην. ἤθονται οἱ γονεῖς τῶν παιδῶν, διό-
 τι ἠξιώθησαν νὰ ἔχωσιν εἰς τὴν πατρίδα των
 σχολεῖα δημόσια, εἰς τὰ ὁποῖα σπουδαζουσιν
 οἱ παῖδες των ἀμισθί, χωρὶς νὰ φροντίσω-
 σιν δι' αὐτούς, οὔτε διὰ πλακάς, οὔτε διὰ
 κονδύλια, οὔτε διὰ βιβλία, οὔτε δι' ἄλλα πρὸς
 μα

μάθησιν ἀναγκαῖα, ὡς ἔχων τὴν τούτων
 πρόνοιαν ὁ φιλογενής καὶ φιλόκαλος κτί-
 τωρ τῆς σχολῆς ταύτης· σκιρτῶσιν ἀπὸ
 χαρᾶν οἱ ἄκακοι παῖδες, ἀποβλέποντες εἰς τὸ
 ἱλαρὸν βλέμμα τῶν ἡθικῶν πατέρων τους, καὶ
 περιμένουσι μὲ τρέμουσαν ψυχὴν διὰ νά-
 δεῖξωσιν ἔμπροσθεν εἰς αὐτούς τοῦ ἐνός χρό-
 νου τους κόπους των, διὰ νά ἀξιωθῶσι τῶν
 πρὸ πολλοῦ εὐκταίων παρ' αὐτοῖς βραβείων·
 συγχαίρει δὲ μὲ αὐτούς σήμερον καὶ αὐτὴ
 ἡ ἄψυχος σχολή, ἐξεφανωμένη μὲ δάφνας,
 ὡς ἀπὸ τὴν χαρᾶν τῆς αἰσθάνεται κλόνον τὸ
 ἱερὸν αὐτῆς ἔδαφος· μόνος δ' ἐγὼ βυθισμέ-
 νος εἰς βαθυτάτην λύπην σκυθρωπάζω, εὐθύς
 ὅτε συλλογισθῶ, ὅτι σημερον μελλω νά δω-
 σω λόγον, ἔμπροσθεν εἰς σοφοὺς διδασκά-
 λους, εἰς τοὺς γονεῖς τῶν παιδῶν, καὶ εἰς
 τοὺς ἐντιμοτάτους ἐφόρους, διὰ τε τὸν φω-
 τισμόν καὶ τὴν ἠθικὴν μεταρρύθμισιν ἑκα-
 τὸν καὶ ἐπέκεινα ψυχῶν κρεμασμένων ἤδη
 εἰς τὸν λαιμόν μου· τολμῶ λοιπὸν νά πα-

ρακαλέσω, τὸ ἔντιμόν μου τοῦτο ἀκρατή-
ριον, ἐπειδὴ μέλλετε νὰ γενῆτε καὶ ἀδέ-
κασοι κριταί μου, νὰ δώσητε πρῶτον ὀλί-
γην προσοχὴν εἰς τὴν ὁποίαν μέλλω νὰ δι-
ηγηθῶ συνέχειαν τῶν πρακτικῶν, τῆς σχο-
λῆς ταύτης καὶ λαβόντες ἐκ τούτου ἀρκε-
τάς ἰδέας, περὶ τῆς προόδου αὐτῆς, νὰ κά-
μητε ἀσφαλεσέρας τὰς περὶ ταύτης παρα-
τηρήσεις σας, καὶ ν' ἀποφασίσητε ἀφιλο-
πρὸσώπως, ὅ, τι σὰς ὑπαγορεύσει ὁ ὀρθὸς
λόγος ἢ ἱερά συνείδησίς σας, καὶ οἱ σήμε-
ρον ἐορταζόμενοι τῆς οἰκουμένης Διδάσκαλοι.

Εἶναι ἤδη δύο χρόνοι πλήρεις ἀπὸ τῶν
καιρῶν καθ' ὃν ἡ σχολὴ αὕτη ἔβαλεν εἰς ἐν-
έργειαν τὰς ἐργασίας της, καὶ μολονότι ἡ
ἐναρξίς τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς, λογίζεται ἀπὸ
τὴν ἀρχὴν τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ 1831 ἔ-
τους, βασκανος τύχη ὅμως διέκοψε τὴν σει-
ρὰν τῶν ἐργασιῶν της τέσσαρας ὀλοκλήρους
μῆνας, ἐξ αἰτίας τῆς ἐπισυμβύσεως πανώλης·
διὸ ἐτελειώθη τὸ πρῶτον ἔτος, ὅχι πλέον
κατὰ τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1832, ἀλλὰ
περὶ

περὶ τὰ τέλη Ιαννουαρίου, τοῦ παρελθόντος
 ἔτους τοῦ 1833, καθὼς καὶ ἤδη ἔλαβε
 τέλος τὸ δεύτερον, κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν
 τοῦ ἤδη ἀρξάμενου 1834. Ἀλλ' ἐν τούτῳ
 τῷ διασῆματι, τί σοχάζεσθε τάχα, ὧν-
 τιμόν μου ἀκροατήριον, ὅτι δὲν συνέβησαν
 ἢ σχολὴ τὴν ὑποίαν ἤδη βλέπετε ἦτον ἀ-
 χυρῶν, καὶ κατασκευαζομένη κατὰ μι-
 κρὸν, μάλιστα εἰς ὀκτάμηνον διάστημα ἦλθεν εἰς
 ταύτην τὴν κατάστασιν· καὶ τοῦτο διότι οἱ
 σκοποὶ τοῦ συστήσαντος ἦτο μεγάλοι, καὶ
 ἐσκόπευε εἰς οἰκοδομήσῃ ἐκ νέου σχολὴν,
 μᾶλλον εὐρύχωρον καὶ ἐκτεταμένην, ἀλλ-
 ἐζήτηει καὶ σύντροφον, διὰ τὸν ἔχη αὐ-
 τόπτην μάρτυρα τῶν ἀγώνων του, καὶ συμ-
 βοηθὸν εἰς τὰς προσπαθήσεις του· πλὴν ὄ-
 χι μόνον, δὲν ἐφάνη κανεὶς αὐτόκλητος,
 ἀλλὰ μάλιστα (τίς ἠθελε τὸ πισεύσει) πολ-
 λοι ἐκηρύχθησαν καὶ ἐχθροὶ τοῦ ἀσπονδοῦ,
 ἐν ταυτῷ καὶ πικρότατοι κατήγοροι τῆς scho-
 λῆς ταύτης, πάσχοντες εἰς ἀμαυρώσῃ, καὶ
 εἰς ματαιώσῃ καθε καλὸν τὸ ὅποιον ἔπα-

σχε να κάμη εἰς τὴν πατρίδα ταύτην. Καὶ
 διατί; Διότι δὲν ὑπέφερον νὰ ἀκούωσιν, ὅ-
 λους τοὺς τιμίους πατριώτας, ὅλους τοὺς
 εὐασθήτους ἄνδρας, ὅλους τοὺς φιλοκάλους
 ἐνορίτας, εὐγνωμονοῦντας εἰς τὸν κτίτωρα
 τῆς σχολῆς ταύτης. Τοιοῦτος εἶναι ἀδελ-
 φοὶ ὁ τρισκατάρατος φθόνος, ὅς τις ἀφου
 κατάμικρὸν καὶ ἀναιπεσθήτως λάβη χώραν
 εἰς τὴν ψυχὴν κἀνεγός, τὸν κάμνει νὰ μὴν
 φροντίζῃ πλέον διὰ τὰ ἀληθινὰ του συμφέ-
 ροντα, νὰ κατατρέχῃ καὶ αὐτὰ τὰ ἴδια του
 τέκνα, καὶ νὰ εὐχαρισῆται εἰς τὸ νὰ κα-
 κοπάθῃ καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος, μόνον νὰ ἴδῃ
 δεινοπαθοῦντα, ἐκεῖνον τὸν ὑποῖον μισεῖ,
 κατατρέχει, καὶ καταδιώκει ἀπὸ φθόνου.
 Φθόνος γὰρ οὐκ οἶδε προτιμᾶν τὸ συμφέρον.

Τοιοῦτοτρόπως λοιπὸν πολεμουμένη κάθε
 ἐπὶ ἀγαθῷ προσπάθησίς του, καὶ μὴν αντ-
 ἔχων μόνος εἰς τὰς τόσας ἀντενεργείας, ἐ-
 προσκάλεσε καὶ ἄλλους συνεργάτας, καὶ
 συμβηθεύς τῶν ἀγώνων του, τοὺς ἐντιμοτά-
 τους

τους κυρίους, Σταυράκιη Ογουρλουῦν, και
 Α: Ζαμπακύν ἐξ ὧν ὁ ἐντιμώτατος κύ-
 ριος Σταυράκιης Ογουρλουῦς, ἅμα ὅτε παρ-
 εδέχθη τὴν φροντίδα τῆς ἐφορίας δὲν ἔλει-
 ψεν, ὅχι μόνον νὰ ἐνδυναμώσῃ τὴν ἕως τό-
 τε ἀποκαμωμένην ἀπὸ τῆς ἀντενεργείας ψυ-
 χὴν τοῦ καλοῦ συντρόφου του, ἀλλ' ἠνοιξε
 και νέον γὰδῖον ἀγώνων, και ἄλλας νέας
 ἐνδόξους ἐπιχειρήσεις, διότι παρατηρήσας
 μὲ φιλικὸν βλέμμα τὴν παλαιάν του μη-
 τέρα, και τροφόν, τὴν ἐνταῦθα ἑλληνικὴν
 σχολήν, και ἰδὼν τὰς δυνάμεις της μηδε-
 νισμένας, τὸ κάλλος της ἐσθεσμένον, τὴν
 μορφὴν της ἠφανισμένην, και σχεδὸν τὸν
 θάνατον εἰς τὸ πρόσωπον αὐτῆς ἐζωγραφί-
 σμένον, ἐνθυμηθῆ ὅτι ἡ σχολὴ αὕτη ἦτο
 τὸ πάλαι ἐνδοξος, λαμπρά, και περίφημος
 πανταχοῦ, και μαλιστα ὅτι ἔσχεν ἀρχιδι-
 δάσκαλον αὐτῆς, τὸν κλεινὸν Σαμουῆλον·
 ἐνθυμηθῆ, ὅτι ἡ σχολὴ αὕτη εὐηργετησε
 πολλοὺς ἐνορίτας, και ξένους, ἐνθυμηθῆ τέ-
 λος ὅτι και ὁ ἴδιος χρεωσεῖ εἰς αὐτὴν τὰς
 ὁποί

ὁποίας ἤδη πλουτεῖ γνώσεις, ὅθεν ἐνδυθέν-
 τες μετὰ τοῦ καλοῦ συντρόφου του τὴν καρ-
 τερίαν, ἐνῶ ἐπεχείρησαν νὰ βάλλωσιν ἔμ-
 πλασρα εἰς τὰς πληγὰς τῆς, ἐνῶ ἠτοίμα-
 ζον ἱαματικά βύτανα πρὸς ἀναλαβὴν τῆς
 προτέρας τῆς καταστάσεως, ἰδοὺ πάλιν ὁ
 τρισκατάρατος φθόνος, ὅς, τις πρὸς ὄραν
 ὢν κεκρυμένος, παρρησιάζεται ὑπὸ τὴν μορ-
 φὴν τοῦ ἐντίμου, ἐρεθίζει καὶ ἀποπλανᾷ τοὺς
 ἀπλουτέρους, καὶ πᾶσχει νὰ δέσῃ πάλιν τὴν
 σχολὴν ἐκείνην μετὰ τὰς προτέρας ἀλύσεις
 τῆς, εἰς τρόπον ὅμως τοιοῦτον, ὥσε νὰ κα-
 ταντήσωσιν ἄλυτοι διὰ πολλοὺς χρόνους· ἀλ-
 λά χεῖρ ἀρρώγος ματαιώσασα τοὺς ὀλεθρί-
 οὺς αὐτοῦ σκοποὺς, χαρίζει τὸ σέμμα τοῦ
 ἀριστεῶς εἰς τὴν εἰλικρίνειαν· ὁ δὲ φθόνος
 παραλαβὸν τὰς ἀλύσεις, καὶ τὰς πέδας εἰς
 τὸν οἶκον του, καιροφυλαττεῖ ἕως τὴν σῆ-
 μερον νὰ τὴν κατασπαράξῃ· προχθὲς παῖδίον
 τῆς ἐνταῦθα σχολῆς μέλλον νὰ ἐξυμνήσῃ
 εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἀγίου Νικολάου τὴν
 γέννησιν τοῦ Σωτῆρος, νὰ ἐπαινέσῃ τὴν
 προσ

προσπάθησιν τῶν ἐκεῖ τῆς ἐκκλησίας ἐφ-
 ὄρων, νὰ προσφέρῃ εὐκτηρίους ἰκεσίας πρὸς
 Θεὸν ὑπὲρ τοῦ Κραταιοτάτου ἡμῶν ἀνακτος,
 ὑπὲρ οὗ καὶ νῦν ὑψοῦντες χεῖρας πρὸς Θε-
 ὄν, εὐχόμεθα ὑπὲρ τῆς υἰείας, καὶ μακρο-
 ημερεύσεως αὐτοῦ· εὐθύς, λέγω, ὅτε ἐννό-
 ησε τοῦτο ὁ φθίνος, δὲν ὑπέφερε ν' ἀκούσῃ
 οὔτε τοὺς ἰδίους ἐπαίνους, διὰ νὰ μὴν ἐκ-
 φωνηθῶσιν ἀπὸ στόμα παιδίου τῆς σχολῆς
 ταύτης, ὑπὲρ τοῦ Κραταιοτάτου ἡμῶν ἀνακτος
 καὶ τῆς Παναγιωτήτος του, ἄδολοι καὶ εὐ-
 λικρινεῖς εὐχαί, ὅχι μόνον δὲν ἄφησε τὸ παι-
 δίον νὰ ἐκφωνήσῃ τι ἐπ' ἐκκλησίας, ἀλλὰ
 καὶ κατ' ἐμοῦ ἄπειρα ἐπεσώρευσε, φωνάζων
 παρρησία ἔμπροσθεν τοῦ κυρίου, παρευρε-
 θέντος κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν εἰς τὴν ἐρη-
 τὴν. Καὶ διατί; Διότι δὲν ὑποφέρει, λέ-
 γει, νὰ ἴδῃ μαθητὴν τῆς σχολῆς ταύτης
 προσδεύοντα, ὅχι ἐνορίτην του, ἀλλ' ἂν ἦναι
 καὶ ἴδιος υἱός του· παρασιωπῶ δὲ πύσσους
 τῶν πατέρων καθημερινῶς ἀποπλανῶν τοὺς
 παρακινεῖ εἰς τὸ νὰ ἀποσυρῶσι τοὺς παῖδάς

των ἀπὸ τὸ σχολεῖον, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ πολλοὶ, ἐννοήσαντες τὸν δόλον πάλιν τὰ ἐπιστρέφουσι· καὶ τοῦτο διὰ τὴν ἐμποδισθῆ ἀμφοτέρων τῶν σχολείων ἢ πρόοδος. Ἀλλὰ τοιοῦτος εἶναι ὁ φθόνος ἀδελφοί! Ἐπειδὴ δὲ τὸ μόνον ἀντικείμενον τῶν σκέψεών σας ἐντιμότεροι ἔφοροι εἶναι ὁ τῶν παιδῶν φωτισμός καὶ ἐκπαίδευσις· ἃς ἐπαναστρέψωμεν τὸν λόγον, εἰς τὸ περὶ ὀλικῆς μεταδόσεως τῶν φώτων εἰς τὸ ἔθνος μας σχέδιον, παριστάνοντες κατὰ τὸ δυνατόν, ποῖα τὰ πρὸς φωτισμὸν κατάλληλα μαθήματα, καὶ ἃς ἀφίσωμεν τοὺς φθονερούς κατασπαραττομένους καθ' ἑαυτοὺς, καὶ τοὺς ὁποίους ἀντὶ τῆς ἐμμεφθῶμεν διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς κακίας των, ἃς παρακαλέσωμεν τὸν Σωτῆρα Ἰησοῦν καὶ τοὺς σήμερον ἑορταζομένους τῆς οἰκουμένης Διδασκαλοὺς, διὰ τὴν τῶν μαλάξωσι τὴν ἀπὸ λίθου σκληροτέραν ψυχῆν των, διὰ τὴν μὴ ἀπαθανατίσωσι τὸ ὄνομα των, καὶ τὸ ὄνομα τῆς οἰκογενείας των, ὡς ἐζητήσῃ τὴν ἀπαθανάτισιν, καὶ βασιλεὺς τις τῆς

τῆς Ἀσίας, κατακαύσας, τὸ ἐν ἀπὸ τὰ ἑπτα
 θαύματα τοῦ κόσμου, τὸν περίφημον ἐκεῖ-
 νον ναὸν τῆς Ἐφεσίας Ἀρτέμιδος· δὲν λέ-
 γω ὡς ὁ Νέρων, ἢ ὡς ὁ Δαμετιανός, ἢ καὶ
 ὡς ὁ προδότης Ιουδαίας.

Κάθε ἄνθρωπος ἔχει φυσικὴν κλίσιν εἰς
 τὸ νὰ συλλογίζεται, καὶ εἰς τὸ νὰ μαν-
 θάνῃ, ἀπὸ τῆς πρώτης του γεννήσεως· ἐ-
 ἂν δὲ ἡ κλίσις του αὕτη πρὸς τὸ μανθά-
 νειν πολλαπλασιασθῇ διὰ τῆς καλῆς ἀγω-
 γῆς καὶ μετὰ λόγου διδασκαλίας, τότε ὁ
 ἄνθρωπος γίνεται κάτοχος παντοδαπῶν γνώ-
 σεων, καὶ δεξιότητων, ἀποκαθίσταται τὸ πνεύ-
 μα του εὐφυές, εὐκίνητον, καὶ ἀντιληπτικόν,
 καὶ προμηθεύει εἰς ἑαυτὸν ὅλα τ' ἀναγκαῖα
 βιηθήματα, ὅσα συντείνουσιν εἰς τὴν ἀνα-
 λόγως μὲ τούς βιωτικούς αὐτοῦ τρόπους δυ-
 νατὴν εὐδαιμονίαν.

Ἐκ τοῦ ἐναντίου δὲ ἂν ἡ φυσικὴ αὕτη τοῦ
 ἀνθρώπου κλίσις ἀφεθῇ εἰς τὴν πρόνοιαν τῆς
 φύσεως, καὶ εἰς τὴν μίμησιν, τότε αἱ γνώ-
 σεῖς τοῦ ἀνθρώπου γίνονται ἐπιπόλαιαι, καὶ

περι

περιορισμένοι μόνον εἰς αἰσθητὰ πράγματα τὸ πνεῦμα ἀποκαθίσταται ἀδέξιον, καὶ μόλις δυνάμενον νὰ προμηθεύῃ τ' ἀναγκαῖα βιωτήματα, ὅσα ἡ ἀνάγκη μόνη τὸν ὑπαγορεύει.

Ἐκ ταύτης λοιπὸν τῆς διπλῆς συμμορφώσεως τοῦ ἀνθρώπου, τὸ ἀνθρώπινον γένος διαιρεῖται εἰς δύο γενικὰς κλάσεις, εἰς βαρβάρους, καὶ πολιτισμένους. καὶ εἰς μὲν τὴν κλάσιν τῶν βαρβάρων ἀνάγονται, ἔχει μόνον οἱ ἄγριοι, ἀνθρωποφάγοι, πλανῆται, καὶ κινάδες, ἀλλὰ καὶ ὅσοι κατοικοῦντες τὰς πόλεις, ἀγνοοῦσι τὰ πλεον ἀπλά ἠθικὰ ἀξιώματα, εἶναι ἔμπαθεῖς εἰς ἄκρον, ἀχαλίνωται κατὰ τὰ πάθη, εὐμετάβλητοι, ἔκδοτοι εἰς τὰς ἡδονὰς, ταχυκίνητοι εἰς ἐκδίκησιν, εἰς ὀργὴν, καὶ ἔβρεις, δεισιδαίμονες, ἀναίσθητοι εἰς κάθε καλὸν, καὶ ἐκτελοῦντες κάθε των ἐργασίαν, κατ' ἀρέσκειαν καὶ ἐκ συνηθείας μόνον.

Ἀλλ' ὅταν ὁ ἀνθρώπος γυμνασθῇ τὴν τέχνην τοῦ γράφειν, καὶ ἀναγινώσκειν, τότε ὁ

ἀρ

ἄρχεται να ἐξέρχεται ἀπὸ τὴν κλάσιν τῶν βαρβάρων, καὶ να ὀδεύῃ τὸν τοῦ πολιτισμοῦ δρόμον, διότι ἀποκαθιστᾷ βεβασίαις τὰς γνώσεις του, μὲ τὸ μέσον τῆς ἀναγνώσεως, καὶ γραφῆς. καλλωπίζει καὶ πλουτίζει τὴν γλώσσαν του μὲ τὴν σπουδὴν τῆς γραμματικῆς. ἀκολουθεῖ τοὺς ἐγγράφους νόμους καὶ τὰς βιωτικὰς διαταγὰς, καὶ ἐκτελεῖ τὰς ὑποθέσεις του, κατὰ τὰ ἄρθρα ἀξιώματα, ἀλλὰ μόλα ταῦτα δὲν παύει ἀκόμη ἀπὸ τοῦ να διασώξῃ εἰσέτι καὶ λείψανα τῆς βαρβικρῆτος, διὰ τοῦτο, λέγουσιν, ὅτι ὁ πολιτισμὸς ὑπάρχει μίαι τις κλίμαξ, εἰς τῆς ὑπείας τὰς διαφόρους βαθμίδας, ἀναβαίνουσι καὶ καταβαίνουσι τὰ ἔθνη, ἀναλόγως μὲ τὴν συμμόρφωσιν τῶν ψυχικῶν αὐτῶν δυναμῶν.

Τὰ δὲ Εὐρωπαϊὰ ἔθνη, ἐπειδὴ φαίνονται σήμερον ὅτι πατοῦσι τὴν ἀνωτέραν τοῦ πολιτισμοῦ βαθμίδα, ἐκλαμβάνονται ὡς κωνῶν τοῦ πολιτισμοῦ τῶν ἐπιλοίπων ἐθνῶν, ἀν καὶ ἔφθασαν εἰς ταυτην τοῦ πολιτισμοῦ βαθμίδα, παραλαβόντες τα φῶτα ἐκ τῶν ἡμετ

μετέρων προγόνων· κάθε ἔθνος δὲ τὸ ὑποῦ-
 ον σπουδάζει τὰς ἐπιστήμας, σπεύδει γὰρ τε-
 λειοποιήσῃ τὰς μηχανικὰς τέχνας, διὰ γνώ-
 σεων καὶ ἐφευρέσεων, βοηθούμενον καὶ ἀπὸ
 τὰς ἐφευρέσεις ἄλλων ἐθνῶν, ἔχει συστημέ-
 να σπουδασήρια ἀφορῶντα εἰς τὴν ἔκτασιν
 παντοδαπῶν γνώσεων καὶ ἔξων, καὶ εἰς τὴν
 κοινὴν εὐδαιμονίαν ἐκεῖνο τὸ ἔθνος, ὕντως
 ὁδεύει τὸν ἀληθῆ τοῦ πολιτισμοῦ δρόμον.
 Ἄν καὶ ὁ ἀληθὴς ἐξευγενισμὸς ἔθνους τινος,
 δὲν εἶναι δυνατὸν ν' κατορθωθῇ, οὔτε μόνον
 διὰ τῆς τελειοποιήσεως τῶν μηχανικῶν τε-
 χνῶν, οὔτε μόνον διὰ τῆς σπουδῆς τῶν ἐ-
 πιστημῶν, χωρὶς τὴν φροντίδα τῆς μετα-
 δόσεως τῶν ἀναγκαίων γνώσεων, γενικῶς εἰς
 ὅλους, τοὺς πολίτας, ἀναλόγως ὅμως μὲ
 τοὺς βιωτικὸς τρόπους ἐκάστου.

Διὰ τοῦτο εἰς τοὺς παρελθόντας χρόνους
 ἄνδρες φιλόκαλοι καὶ φιλόμουσι ὁμογενεῖς,
 ὑπόλοι καὶ οἱ ἀθάνατοι Ζωσιμάδες, βλέπον-
 τες τὴν κατάστασιν τοῦ ἔθνους των, καὶ λα-
 βόντες ὡς κανόνα τὸν ὅρον τοῦτον, ἐτύπω-

σαν παντοδαπά ἐπιστημονικά καὶ ἠθικά συγ-
 γράμματα, διανέμοντες αὐτὰ δωρεάν εἰς
 τὰ σχολεῖα διὰ κοινήν τῶν εἰς τὰς ἐπιστήμας
 γνώσεων, σπουδῆν, τῶν ὁμογενῶν τους, φι-
 λοτιμούμενοι εἰς τὸ νὰ μεταδοθῶσι τὰ φῶ-
 τα, γενικῶς εἰς ὅλον τὸ ἔθνος· ἐπὶ τῷ αὐ-
 τῷ σκοπῷ δὲ ἐσυστήθησαν, τὰ ἐν Ἰωαννίσις
 μαθηματικά σχολεῖα, τὰ ἐν Σμύρνη, τὰ
 ἐν Χίῳ, τὰ ἐν Κυδωνίαις, καὶ ἐκ τῶν ὁ-
 ποίων μολονότι ἐξῆλθον ἄνδρες ἀξιοὶ τοῦ ὀ-
 νόματος τοῦ Ἑλληνοσ, δὲν ἐκατορθώθη ὁ-
 μως τοῦ νὰ μεταδοθῶσι τὰ φῶτα εἰς ὅλον
 τὸ ἔθνος, ἀναλόγως μὲ τοὺς βιωτικὸς τρό-
 πους ἐκάστου· εἰάν δὲ ἐρωτήσῃ τις τὴν αἰ-
 τίαν; ἀπεκρίνομαι ὅτι, ἦτο δύσκολος, πολ-
 λά δύσκολος ἢ μεταδωσις τῶν φῶτων, εἰς
 ὅλον τὸ ἔθνος, εἰς αὐτοὺς τοὺς χρόνους, διὰ
 τοὺς ἐφεξῆς λόγους. Καὶ πρῶτον διὰ τὸ
 μάθητις ἀπὸ τῆς παιδείας τῶν ὁμογενῶν μό-
 νον νὰ ἀναγινώσκῃ ἀρχόμενος ἀπὸ τὴν φυλ-
 λάδα, ὀκτώηχον, κ. λ. π. ἐχρειαζόντο του-
 λάχιςον τρεῖς χρόνοι· χωρὶς δὲ τὴν ἔξι-
 του

τοῦ γράφειν, ἐπειδὴ καὶ ἡ ἀνάγνωσις ἦτο
 νεκρά, ἐχρειάζοντο καὶ διὰ τὴν γραφὴν του-
 λάγισον εἰς χρόνος μετὰ δὲ τοῦτο εἶποντο
 αἱ ἀρχιειδεῖς τῆς γραμματικῆς γνώσεις καὶ
 τῆς ὑποίας ἢ ἕξις μὴν οὕσα τόσον εὐκόλος,
 ἀπαιτοῦσε πόνου πολλοῦ καὶ χρόνου μακροῦ·
 οἱ δ' Ἕλληνες εἶναι πτωχοί, καὶ δὲν τοὺς
 ἐπέτρεπον τὰ συμφέροντά των, ὥστε νὰ γρα-
 νετρέωσιν οἱ παῖδες των εἰς τὰ σχολεῖα πολ-
 λοὺς χρόνους· διὸ ἦτον ἀναγκασμένοι νὰ
 ἀποσύρρωσιν αὐτοὺς ἄωρα, χωρὶς νὰ τοὺς
 ἀφήσωσι νὰ φωτισθῶσιν ἀναλόγως μετὰ τοὺς
 ἐποίους ἔμελλον νὰ ἐπαγγελθῶσι βιωτικούς
 τρόπους· ὥστε τὸ ἔθνος μας, διέτρεχε κίν-
 δυνον τοῦ νὰ διαμένη αἰείποτε, εἰς τὴν με-
 ταξὺ τῆς βαρβαρότητος καὶ πολιτισμοῦ βαθ-
 μίδα, εἰάν ὁ ἕψιος δημηουργὸς δὲν ἐπε-
 χερήγει εἰς τὸ ἔθνος μας μέθοδον ἐπαγγελ-
 λομένην νὰ διδάξῃ ταυτοχρόνως εἰς τοὺς
 παῖδας τὴν τε ἀνάγνωσιν γραφὴν Ἀριθμη-
 τικὴν καὶ Γραμματικὴν, καὶ νὰ τοὺς δώ-
 σῃ ιδεάν τῆς τε Ἰχνογραφίας, Χρονολογί-

ας, καὶ Γεωγραφίας, εἰς τόσον καιροῦ διάστημα, ὅσον μόλις ἠδύνατο πρότερον νὰ γυμνασθῆ εἰς μόνην τὴν ἀνάγνωσιν, καὶ τοῦτο μάλισα ἀνεξόδως σχεδόν· ὅτι δὲ δὲν λέγω ὑπερβολάς, ἴσως αὐτὰ τὰ πράγματα τὸ ἀποδείξουσιν.

Εἰάν λοιπὸν εἰς αὐτὸν τὸν τρόπον, καὶ εἰς βραχὺ διάστημα προδιατεθειμένοι ὄντες οἱ παῖδες, ἂν καὶ ἄωρα ἀποσυρθῶσιν ἀπὸ τὰ σχολεῖα, φαίνονται ἴσως ὅτι ἐξέρχονται ἐκ τῆς κλάσεως τῆς βαρβαρότητος, καὶ δίδουσιν ἴσως ἐλπίδα τοῦ ὀλικοῦ ἐξευγενισμοῦ τοῦ ἔθνους.

Ὅσον δὲ διὰ τοὺς πολίτας ἐκείνους, τῶν ὁποίων τὰ ἐπαγγέλματα ἀπαιτοῦσι πλειότερας γνώσεις, παρὰ τὰ τῆς κοινῆς προπαιδείας μαθήματα, δι' αὐτούς πρέπει νὰ προετοιμάζωνται σχολεῖα ἀνωτέρου βηθμοῦ, εἰς τὰ ὅποια νὰ διδάσκωνται τὰς ἐπισήμας, τὴν μὲ φιλοσοφικὸν ὄμμα θεωρίαν τῆς φυσικῆς καὶ τῶν ἔντων, τὰς ὠραίας τέχνας, καὶ λοιπὰ ὅσα πρὸς ἐξευγενισμόν αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

θρώπου συντείνουσι, καὶ τότε ἀληθῶς ἴμπο-
ρεῖ νὰ καυχηθῆ τὸ ἔθνος ἐκεῖνο, ὅτι ὁδεύ-
ει τὸν τοῦ πολιτισμοῦ δρόμον.

Εἰς τὴν Εὐρώπην, διὰ τὰ τοιαῦτα μαθη-
ματα, ἔχουσι διάφορα σχολεῖα, ἔχουσι τα
Γυμνάσια, καὶ Λύκεια, τὰ Πανεπιστήμια,
τὰς ἐπισημονικὰς Ακαδημίας, τὰ σχολεῖα
τῶν ὠραίων τεχνῶν κ. τ. λ. Ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ
ἡ παροῦσά μας κατάστασις δὲν μᾶς ἐπιτρέ-
πει τὴν σύστασιν τοιούτων ὠφελιμοτάτων καὶ
ἀναγκασιστάτων εἰς τὴν ἀνθρωπότητα κατα-
σημάτων, τοῦλάχιστον δὲν πρέπει νὰ πα-
ραμελῶνται ἀπὸ τὰ σχολεῖά μας ἢ τῶν ἐ-
πισημῶν παράδοσις, διότι ἀφ' ὕπου ἐλλεί-
πουσιν αἱ ἐπιστῆμαι, ἐκεῖ καὶ οἱ ἄνθρωποι
εἶναι ἀπαιδαγώγητοι· διὰ τοῦτο καὶ ὁ σο-
φὸς Ξενοκράτης ὠνόμαζε τὰ μαθηματικά
“λαθὰς τῆς φιλοσοφίας,” καὶ ὁ Πλά-
των ἐπέγραψεν εἰς τὴν θύραν τῆς Ακαδη-
μίας του, “Μηδεὶς ἀγεωμέτρητος εἰσίτω.”

Αφίνων δὲ κατὰ μέρος, ὅσα περὶ τούτου
ὠμίλησαν πάμπολλοι σοφοί, ἀρκοῦμαι μό-

νον ἢ ἀναφέρω ὀλίγα τινά, ἐκ τῶν ὅτων, περὶ τῆς ὠφελείας τῶν μαθηματικῶν ἐπιστημῶν ὠμίλησεν ὁ σοφὸς Βενιαμὴν. “ Μὴνα, λέγει, τὰ μαθηματικά, καὶ οὔτε ἡ Ρητορικὴ, οὔτε ἡ Παιητικὴ, οὔτε ἄλλο τι, μετὰ τῆς πείρας ἄγουσι τὸ φῶς, εἰς τὴν ἔρευναν τῶν μυστηρίων τῆς φύσεως. Ἀρχί- ρεσον τὰ μαθηματικά ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ θέλεις ἰδεῖ τὸν ἄνθρωπον ἐρπύζοντα ἐπὶ τῆς γῆς, χωρὶς νὰ δυνηθῆ νὰ ὑψωθῆ ἀπὸ τῆς γῆνινης ἐπιφανείας, οὔτε νὰ ἐξέλθῃ ἐκ τῆς πατρίδος αὐτοῦ. ”

Ἀλλ' ὕστερον ἀφ' ὅλα ταῦτα, καθένως βλέπει προφανέστατα ὅτι, τὸ θεῖατρον τοῦτο τῶν τόσων τῆς φύσεως ἀντικειμένων τῶν προσβαλλόντων εἰς τὰς ἡμετέρας αἰσθήσεις εἶναι οὐδὲν ἄλλο, εἰμὴ σώματα πολυειδῆ εἰς διάφορα σχήματα, ἄλλα βαρῆα, καὶ ἄλλα ἑλαφρά, ἄλλα κινητά, καὶ ἄλλα σύνθετα ὡσεὶ διὰ νὰ καυχῆθῃ τις ὅτι ἐγεννήθη εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἐθεωρησῆτε τὴν φύσιν ὡς ἄνθρωπος, πρέπει νὰ σπουδάσῃ τὰς ἐπιστήμας.

Εκ,

Εάν δὲ ἐρωτήσῃ τις! Καὶ τί μαθήματα
 ἐσπουδαζον ἄχρι τοῦδε οἱ νέοι μας; Αφί-
 νω γὰρ ἔωσῃ τὴν ἀπόκρισιν ταύτην, Γάλλος
 τις τοῦ αἰῶνος τούτου, ὅστις λέγει. Οἱ Ἕλλη-
 νες ἀπὸ τὸν καιρὸν τῆς πτώσεώς των καὶ
 σχεδὸν οἱ πλείότεροι ἕως τὴν σήμερον, ἄλ-
 λο μάλῃμα δὲν σπουδάζουσιν εἰς τὰ σχο-
 λείων, εἰμὴ μόνον γραμματικά· τὸ νό-
 σιμον ἔρωσ εἶναι, ὅτι καυχόμενοι, ὡς ἀ-
 πόγονοι τῶν Ομηρῶν καὶ Δημοσθενῶν, καὶ
 ὅτι ἀπὸ τοὺς προγόνους αὐτῶν παρέλαβεν ἡ
 Ευρώπη τὰ φῶτα καὶ τὰς ἐπιστήμας, (κατὰ
 τὸ ὑποῖον καὶ δὲν ψεύδονται) αὐτοὶ δὲν φρον-
 τίζουσι ν' ἀνακαλέσωσι τὰ φῶτα καὶ τὰς ἐ-
 πιστήμας εἰς τὴν πατρίαν των Ἑστίαν· ἀλ-
 λ' ἐξέρχονται ἐκ τῶν σχολείων των, φορτω-
 μένοι μόνον μὲ λέξεις, καὶ μὲ οἴησιν ὕσιν
 δέλεις, φέρυντες τὸν τίτλον Σοφολογιώ-
 τατοι· καὶ δοκοῦντες παρ' ὄχλου μουσικώ-
 τεροι εἶναι. „ Οἱ τοιοῦτοι λόγοι βέβαια εἶναι
 δι' ἡμᾶς σκληροὶ, κατὰ τὸ φαινόμενον· καὶ
 ἂν δὲν ἦτον ὁ λόγος περὶ τῆς ὀλικῆς ἐκ-
 παι

παιδεύσεως τοῦ ἔθνους· ἡδύνατό τις νὰ δεί-
 ξῃ ὅτι οἱ Ἕλληνες πρὸ πολλοῦ γαυρίσαν-
 τες τὴν ἀνάγκην τῶν ἐπισημῶν καὶ φιλοτι-
 μοῦμενοι τὴν ἀνάκτησιν τῶν πατρῶων φώ-
 των, ἀφίνουσι τὴν φίλην πατρίδα των, καὶ
 τρέχουσιν εἰς ξένους τόπους ἐπ' αὐτῶ τοί-
 τω· κρίνοντες ὕμῳ ἀναγκαιοτάτην πρῶτον
 τὴν σπουδὴν τῆς προγονικῆς τῶν γλώσσης, καὶ
 ἐξοδεύοντες πρότερον, ἐξ αἰτίας τῆς παλαι-
 ᾶς ἀμεθοδίας, χρόνους πολλοὺς εἰς τοῦτο,
 πριβαίνουσης τῆς ἡλικίας, ἐβιαζόμεθα νὰ
 μετέλθωμεν κἀνὲν βιωτικὸν ἐπάγγελμα· καὶ
 οὕτω ἐμένομεν ἀκουσίως, ἄμοιροι τῶν πα-
 τρῶων ἐπισημῶν.

Ἀλλ' ἦδη ἀφοῦ ἐξωμαλίσθησαν αἱ σχολαί
 τρίβαι τῆς ἀναγνώσεως, εἰάν εἰς τὰ ἀλλη-
 λοδιδακτικά σχολεῖα, ἀρχίσουν νὰ παραδι-
 δωνται αἱ σοιχειῶδεις τῶν ἐπισημῶν γνωτεῖς,
 καὶ ὕχι ὀλίγον μέρος τῆς πατρῴας γλώ-
 σσης (ἐννοῶ ὕμῳ τὸν ἀλληλοδιδακτικὸν δι-
 δάσκαλον παγτοτε εἰδῆμονα τῆς ἀρχαίας
 γλώσσης, καὶ τῶν σοιχειῶδων ἐπισημῶν, ἢ
 τοῦ

τούλάχιστον τῆς Γεωμετρίας) καὶ ἀφοῦ οἱ
 νέοι μας προβιβασθῶσιν εἰς τὰ τοῦ ἀνωτέρου
 βαθμοῦ σχολεῖα, τί ἄλλο πλέον μένει νὰ δι-
 δαχθῶσιν ἐκεῖ, παρὰ ἑμοῦ μὲ τὴν τελειοπού-
 ησιν τῆς πατρίδας γλώσσης, καὶ τὴν ταυτό-
 χρονοντῶν ἐπιστημῶν διδασκαλίαν, οἷον, Ρη-
 τορικὴν, Ἀλγεβραν, σφαιρικὴν καὶ ἐπίπε-
 δον Τριγωνομετρίαν, Αστρονομίαν κ. τ. λ. καὶ
 ἐκ τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν ὅσαι μᾶς ἐπιτρέ-
 πονται νὰ διδασκώμεθα διὰ τῶν ἀπλουστέρων
 πειραμάτων; Ἰδοὺ λοιπὸν εἰς τὸ ἕξῃς, οἱ
 μὲν Ἕλληνες ἀναλαμβάνουσιν οὕτω τὰ τῶν
 προγόνων τῶν φῶτα, χωρὶς νὰ μετέχωσιν εἰς
 τὸ ἕξῃς τῆς κατηγορίας ταύτης· καὶ οὔτε
 πλέον ξεκιτεύονται ὑπερούμενοι, γονεῖς, φί-
 λους, συγγενεῖς κ. τ. λ. ἀλλὰ μάλιστα θέλουσιν
 καυχᾶσθαι ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ σπουδάσωσι
 τὰς προγονικὰς τῶν ἐπιστήμας εἰς τὸ τῶν προ-
 γόνων τῶν ἕδαφος· οὕτω δ' εὐκολυθέντων τῶν
 μέσων τούτων, τῆς τῶν ἐπιστημῶν σπουδῆς· ἔ-
 πεται καὶ ἡ ὅλική τοῦ ἔθνους ἐκπαίδευσις νὰ
 γενῆ, ταχύτερα τε καὶ ευκολότερα.

Πρέπει ὅμως νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι τὸ πρῶτον αἷτιον τῆς τοσαύτης μας εὐτυχίας, εἶναι ἡ ἄκρα καλοσύνη τοῦ Μεγαλειοτάτου καὶ Κραταιοτάτου ἡμῶν Ανακτος, ὅς τις ὡς καλὸς πατήρ, φροντίζων ὑπὲρ τῆς εὐτυχίας καὶ τοῦ φωτισμοῦ, ὄχι μόνον τοῦ ἰδίου ἔθνους, ἀλλὰ καὶ ὅλων τῶν πισῶν αὐτοῦ ὑπηκόων, ὑπερασπίζεται γενικῶς ὅλα τὰ κη-
 τασήματα τῆς παιδείας, βραβεύει τοὺς σπου-
 δάζοντας νέους συχνάκις, μὲ βασιλικά βρα-
 βεῖα, καὶ παράγει, ἐνὶ λόγῳ τὸν χρυσοῦν
 αἰῶνα εἰς ὅλους τοὺς ὑπηκόους τοῦ κρά-
 τος του .

Κατὰ χρέος λοιπὸν σήμερον, ὅλοι ἄς ὑ-
 ψώσωμεν χεῖρας πρὸς οὐρανόν, καὶ μάλιστα
 σεῖς οἱ μαθηταὶ τῆς σχολῆς ὑψώσαντες τὰς
 δάφνας, καὶ εὐξάμενοι ὑπὲρ τῆς ὑγείας καὶ
 μακροημερεύσεως τῆς Α. Μ. ἃς εἶπομεν ὅλοι
 “ Ζητῶ ὁ Κραταιότατος ἡμῶν Αναξ. . . ”

Ἐπομένως, ἄς ἐπευχθῶμεν καὶ τοῦ καλοῦ
 πατρὸς τοὺς ὄντως ἀξιούς ὑπουργούς καὶ κα-
 λους ὑπαλλήλους . καὶ μάλιστα τὸν ἀγαθὸν
 καὶ

καὶ ἐπιεικῆ προσάτην τῶν πισῶν ὑπηκόων,
τὸν Εκλαμπρον Σερασκέρ Πασσᾶν, ὑπὲρ οὗ
καὶ αὐθις ὑψώσωμεν, χεῖρας εὐκτηρίους καὶ
εἴπωμεν “ Ζήτω ὁ τῶν ἀγαθῶν προσάτης ”.

Περὶ δὲ τοῦ σοφοτάτου ποιμένου τῆς ἐκ-
κλησίας, τοῦ Παναγιωτάτου, λέγω, καὶ οἰ-
κουμενικοῦ Πατριάρχου, τί εἴπω; Σιφία,
φρόνησις, καὶ φιλογένεια, χαρακτηρίζουσι
τὸ Σεβασμιώτατον αὐτοῦ ἄτομον. ὡς προσ-
φέρωμεν λοιπὸν ὑπὲρ αὐτοῦ τὰς πρὸς Θεὸν
εὐχὰς μας, ὑψοῦντες χεῖρας καὶ δάφνας,
καὶ λέγοντας. “ Ζήτω ὁ Σεβαστός τῆς ἀ-
γίας τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας ποιμὴν. ”

Τὶ λαμπρὰ δὲ ἡμᾶς ἐποχὴ Κύριοι! Καὶ
μάλισα διὰ τὸν ὑρίζοντα τοῦτον. Κάλλιος
πατήρ, καὶ προσάτης, ὁ Μεγαλειότατος
Αναξ. Σοφός καὶ ἐνθερμὸς ζηλωτὴς τῶν
φάτων, ὁ Παναγιώτατος καὶ Οἰκουμενικὸς
Πατριάρχης. Εφοροὶ πρόθυμοι εἰς τὸ και-
νὸν καλόν. καὶ μάλισα ὁ κύριος Κωνσταν-
τῖνος Ἰωάννου, καὶ Σ: Ογουρλοῦς μεθυσμέ-
νοι σχεδὸν ἀπὸ ζῆλον, καὶ ἐνθουσιασμον
εἰς

εἰς τὸ, νὰ ἴδωσι τοὺς παῖδας σας φωτισμέ-
 νους· ἀμαρτάνετε λοιπὸν εἰς τὸν Θεόν, ὅσοι
 τῶν πατέρων, ἀποσύρrete αὐτοὺς ἄωρα
 ἀπὸ τὰ σχολεῖα, ἐνῶ ἐπετύχετε τοιαύ-
 την χρυσὴν ἐποχὴν, εἰς τὴν ὁποίαν οἱ παῖ-
 δές σας ἤμποροῦν νὰ φωτισθῶσιν ἀνεξόδως·
 ἐνῶ ἄλλοτε μὲ ἀδράς δαπάνας, καὶ μὲ με-
 γάλας προσπαθήσεις δυσκόλως ἐκατορβοῦτο
 τοῦτο· εὐξάμενοι λοιπὸν ὑπὲρ αὐτῶν, ἅς πα-
 ρακαλέσωμεν τὸν σωτῆρα Ἰησοῦν, διὰ νὰ
 ἐμπνέῃ, εἰς μὲν τοὺς παῖδας προθυμίαν καὶ φι-
 λοτιμίαν, εἰς δὲ τοὺς ἐντιμοτάτους ἐφόρους
 νὰ χαρίζη ζωὴν πολυχρόνιον· Ἀμήν.

ὑπό Κ: Ροδέ.

1834. Ἰαννουαρίου 30

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000023945

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ἄγος ὁπάς γραῦς
δρῶς εἰς Ἰεῦς

1814
1875

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ